

Huishoudelijk Reglement

Van het

Schutsgilde St. Catharina Helmond

Guishoudelijk reglement van het St. Catharinagilde te Helmond

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen.

Artikel 1.

Blijkens oude oorkonden is het St. Catharinagilde, opgericht in 1401, een schutsgilde ressorterend onder de oudste parochie van Helmond en aldus een stadsgilde van Helmond.

Artikel 2.

Het gilde is ingesteld om ten eeuwige dage te blijven bestaan en kan nimmer worden ontbonden.

Artikel 3.

Het gildejaar begint op de tweede maandag van januari tot gedurende twaalf maanden nadien.

Artikel 4.

Het gilde bestaat uitsluitend uit mannelijke leden tot ten hoogste veertig broeders.

Artikel 5.

Naast gildebroeders kent het gilde jeugdleden, aspirant-leden, Ereleden, Eredekenen en donateurs alsmede gildevrienden.

Artikel 6.

Om tot gildebroeder te kunnen worden aangenomen moet men achttien jaar oud zijn, een Christelijke levensbeschouwing hebben en van onbesproken gedrag zijn.

Artikel 7.

Geen enkele broeder kan tegelijkertijd broeder van enig ander gilde zijn.

Artikel 8.

Na uittreding uit een ander gilde, kan tot toetreding van het St. Catharinagilde worden verzocht, mits bij het voormalige gilde geen schulden meer bestaan en men niet door schorsing of ontzetting daarvan geen lid meer is.

Artikel 9.

De gildebroeders zijn verder gehouden de vergaderingen en andere bijeenkomsten van het gilde welke worden aangekondigd naar vermogen bij te wonen.

Artikel 10.

Als regel wordt iedere tweede maandag van de maand in de gildekamer vergaderd met uitzondering van de maand augustus en december.

Hoofdstuk 2.

Soe de broederschap verkregen of verloren wordt.

Artikel 11.

Iedere gildebroeder is gerechtigd nieuwe leden te werven en hen ter ballotage voor te dragen.

Artikel 12.

Het verzoek om lid te worden dient altijd schriftelijk te gebeuren, met vermelding van naam, adres, geboortedatum en mogelijk motivering.

Artikel 13.

Het verzoek tot lidmaatschap wordt in de eerst volgende vergadering voorgelezen en besproken, waarbij het bestuur de betrokkenen ter kennismaking kan uitnodigen en hem de voorwaarden voor het lid zijn, mededeelt. Wanneer door de betrokkene hiermede wordt ingestemd, dan vindt in een volgende vergadering de ballotage plaats.

Artikel 14.

Iemand door ballotage afgewezen zijnde, kan binnen de tijd van een jaar niet weer ter ballotage worden voorgedragen.

Artikel 15.

Ballotage vindt door “bonen” plaats, zonder aanwezigheid van de betreffende persoon. De Oude Deken of diens plaatsvervanger laat aan iedere gildebroeder één witte en één donkergekleurde boon uitreiken. In een daartoe bestemd tinnen kannetje wordt nadien door iedere gildebroeder of één witte of een bruine boon gedeponerd, naargelang vóór of tegen wordt gestemd.

Na telling worden ook de niet gebruikte bonen opgehaald, ter vergelijking van aantal en soort. Bij minstens twee/derde meerderheid der witte bonen en aanwezigheid van minstens drie/vierde der leden, is het nieuwe lid aangenomen. Indien geen drie/vierde der leden aanwezig is wordt in de eerstvolgende vergadering opnieuw geboond waarbij dan twee/derde meerderheid der aanwezige stemmen voldoende is.

Artikel 16.

Jeugdleden zoals als aspirant leden kunnen zich schriftelijk via een der gildebroeders aanmelden; jeugdleden hebben daarbij een akkoordverklaring van ouder of voogd nodig.

Artikel 17.

Jeugdleden en aspirant-leden worden met meerderheid van stemmen aangenomen waarbij twee/derde der gildebroeders aanwezig dient te zijn. Eerst na een proeftijd van ten minste drie maanden kunnen zij als zodanig worden geïnstalleerd. Jeugdleden verplichten zich regelmatig te oefenen in vendelen en trommen worden automatisch aspirant-lid bij het bereiken van de zestienjarige leeftijd.

Artikel 18.

Aspirant-leden van zestien tot achttien jaar accepteren taken in het gilde en mogen de vergaderingen bijwonen doch hebben geen stemrecht. Zij worden ook bij stemmeerderheid gekozen volgens artikel 17.

Artikel 19.

Ereleden en/of Ere-dekenen worden door het bestuur in een vergadering voorgedragen en kunnen daarin met volstreekte meerderheid van stemmen worden benoemd. Indien geen volstreekte meerderheid van stemmen bereikt wordt, moet worden geballoteerd en zal de meerderheid van twee/derde der stemmen behaald moeten worden bij aanwezigheid van meer dan de helft der broeders.

Artikel 20.

Geestelijke en wereldlijke gezagsdragers blijven ook na een normaal uittreden in hun functie: Ere Deken.

Artikel 21.

Een gildebroeder die zich als bestuurder verdienstelijk heeft gemaakt voor het gilde, doch wegens ouderdom niet meer aan gildenactiviteiten kan deelnemen kan benoemd worden als “Staande Deken” en wordt vrijgesteld van contributie en pacht.

Artikel 22.

Een gildebroeder die wenst te bedanken als lid van het gilde, geeft daarvan schriftelijk kennis aan de secretaris van het bestuur met de toezegging dat achterstallige betalingen en eigendommen van het gilde zullen worden gerestitueerd.

Artikel 23.

Broeders die zonder bericht drie maal afwezig zijn bij vergaderingen of optredens kunnen op voorstel van het bestuur of van ten minste drie leden worden uitgeboond.

Artikel 24.

Broeders die zich niet houden aan de statuten of aan in vergadering goedgekeurde besluiten of het gilde in diskrediet brengen, kunnen door het bestuur omgaand worden geschorst, gevolgd door eventuele ontzetting bij twee/derde meerderheid van stemmen in de volgende vergadering.

Artikel 25.

Geschorste leden hebben geen toegang tot de gildekamer of tot een gildevergadering en worden schriftelijk in kennis gesteld van hun schorsing, ondertekend door de Oude Deken en secretaris. Tegen de schorsing kan binnen drie weken door de betrokkene schriftelijk worden gereageerd. Zijn verweer zal in de eerstvolgende vergadering worden behandeld en zonodig in stemming worden gebracht.

Artikel 26.

Jubilea worden gevierd bij 25-, 40-, 50-, 60 en 75 jarig lidmaatschap. De jubilaris behoeft daarbij niet onafgebroken lid te zijn geweest van het St. Catharinagilde, doch dient wel de jubileumjaren volledig als jeugdlid-aspirantlid en/of gildebroeder actief te zijn geweest.

Het jeugd- en aspirant-lidmaatschap, externe studie en militaire dienstplicht tellen mee als actief lidmaatschap. Bij bedanken bij een gilde en eventuele vernieuwde ballotage bij ons gilde telt de daartussen gelegen tijd niet mee als gildelid.

Artikel 27.

Bij overlijden vervalt na de begrafenis of crematie het lidmaatschap zonder dat de nabestaanden rechten op het gilde kunnen doen laten gelden. Het gilde blijft het recht voorbehouden van de overledene zijn attributen, uniformonderdelen, gildenonderscheidingen en gildenbezittingen terug te vorderen.

Hoofdstuk 3

Het bestuur.

Artikel 28.

Het bestuur, ook wel Dekenen genoemd, bestaat uit; De Oude Deken (voorzitter), de Jonge Deken (vice voorzitter), de secretaris, de penningmeester en een bestuurslid.

Artikel 29.

De bestuursleden worden jaarlijks op de eerste gewone vergadering in januari (tevens jaarvergadering) door en uit broeders gekozen of herkozen.

Artikel 30.

Aspirant-bestuursleden moeten tenminste een jaar actief gildebroeder geweest zijn om zich zelf of door de broeders kandidaat te kunnen stellen, dat schriftelijk voor de vergadering moet zijn geschied.

Artikel 31.

De benoeming tot bestuurslid moet door het betreffend lid worden aangenomen op boete van **vijf euro (€ 5,00)** behalve wanneer de benoemde gedurende een der drie laatste jaren bestuurslid is geweest, of voor de leden aannemelijke motieven heeft geen bestuursfunctie te kunnen aanvaarden.

Artikel 32.

De bestuursleden treden om de twee jaren af, waarbij in de oneven jaren: de Oude Deken, penningmeester en bestuurslid en in de even jaren: de Jonge Deken en secretaris aftreden. Zij kunnen zich echter herkiesbaar stellen. Indien tussentijds een bestuurslid zijn functie niet langer kan of wil uitvoeren, zal een nieuw bestuurslid worden aangezocht of voorgesteld.

Artikel 33.

Een bestuurslid dat ernstig in gebreke blijft van de tot zijn functie behorende taak, kan volgens artikel 14 van de statuten in een speciale vergadering ter verantwoording worden geroepen.

Artikel 34.

De Oude Deken is voorzitter van het bestuur. Hij leidt de vergaderingen en representeert het gilde. Bij zijn afwezigheid neemt de Jonge Deken zijn taak waar.

Artikel 35.

De Oude Deken wordt steeds opgevolgd door de Jonge Deken, mits deze voordien niet eerder Oude Deken was en daarom de betreffende functie niet opnieuw ambieert. Indien een vacature van het Oude Dekenschap ontstaat, omdat hij om welke reden dan ook, niet kan worden opgevolgd door de Jonge Deken dan worden door en uit de gildebroeders, voor deze functie, schriftelijk kandidaten gesteld. Mocht na telling, een der schriftelijk genoemde kandidaten direct reeds twee/derde meerderheid van stemmen van het totale aantal gildebroeders hebben, dan is benoeming (behoudens artikel 31) daarmee rechtsgeldig en kan hij meteen als Oude Deken worden geïnstalleerd.

Bij geen twee/derde meerderheid, wordt opnieuw gestemd over de twee of drie kandidaten, die gezamenlijk minstens twee/derde van het aantal stemmen op hun naam hadden.

Staken eventueel de stemmen dan wordt de verkiezing tot een volgende vergadering uitgesteld en wordt de *koning* tijdelijk waarnemend bestuurslid om een oneven aantal bestuursleden te hebben.

De verdere bestuursfuncties worden door de gekozen bestuursleden onderling vastgesteld.

De secretaris is belast met de administratie van het gilde alsmede de archiefvorming en documentatie.

Hij kan een der gildebroeders verzoeken de archivering en documentatie als taak op zich te nemen.

Hij verzorgt alle voorkomende correspondentie. Hij verstuurt de convocaties voor de ledenvergaderingen met de daarin te behandelen punten en zorgt dat deze minstens 4 dagen voor de vergaderdatum bij de leden zijn.

Hij verplicht zich van iedere gehouden vergadering notulen bij te maken, en deze bij de volgende vergadering voor te lezen, evenals de ingekomen en uitgegane correspondentie. Bij zijn afwezigheid

draagt hij zorg dat alle op de vergadering betrekking hebbende bescheiden aldaar aanwezig zijn en een medebestuurslid zijn taak waarneemt. Indien dit niet is geschiedt beslist de Oude Deken na overleg met de overige bestuursleden of de vergadering wel of niet kan doorgaan.

Artikel 36.

De penningmeester is belast met de zorg van de financiën van het gilde. Hij int derhalve contributies, entreegelden, boetes, pacht en andere inkomsten, waarvan hij boek houdt, en maakt jaarlijks een overzicht van ontvangsten en betalingen, alsmede een begroting voor het volgende gildejaar, dat met de jaarvergadering aan de leden wordt voorgelegd. Uit de broeders (niet bestuursleden) wordt tijdens deze vergadering een kascommissie van twee personen benoemd om de boeken en bescheiden en het kasgeld te controleren. Het verdient aanbeveling deze kascommissie de bescheiden tijdens de vergadering voor te leggen en te controleren, doch uiterlijk in de eerstvolgende vergadering maken zij hun bevindingen bekend. Elke broeder heeft bovendien het recht, na gedaan verzoek aan het bestuur, om te worden ingelicht omtrent de financiële toestand van het gilde.

Hoofdstuk 4

Benoemingen en functies in het gilde.

Artikel 37.

Door het bestuur van het gilde kunnen beschermheren en ere-dekenen worden aangezocht. Beschermheren verlenen zo mogelijk financiële steun aan het gilde en staan het bestuur met raad en daad bij. Eredekenen zijn ambtsdragers of verdienstelijke personen die, gezien hun functie of naam, zich verbonden voelen met het St. Catharinagilde te Helmond.

Artikel 38.

Beschermheren en Eredekenen hebben toegang tot iedere bijeenkomst of vergadering van bestuur of gildebroeders. Zij zijn gerechtigd op deze bijeenkomsten het woord te voeren, doch hebben slechts een adviserende stem.

Artikel 39.

Ereleden en Staande Dekenen kunnen uit de leden worden voorgedragen door zowel het bestuur als door gildebroeders naar aanleiding van een zeer bijzondere inzet of verdienste.

Artikel 40.

Functies in het gilde kunnen worden gepacht, verworven of toegewezen, en zijn onder andere;

- a. Koning of Keizer als gevolg van het winnen van deze titel bij het betreffende schieten. De Koning is verantwoordelijk dat het Koningszilver en zilveren attributen bij gebruik steeds in gepoetste staat zijn. De Koning heeft een ere functie in het gilde en representeert het gilde en behoort bij het uitrukken steeds als eerste naar buiten te gaan of naar binnen te treden.
- b. De Kapitein verkrijgt deze functie door het pachten van de Kapiteinsstok. Hij verzorgt de opstelling van het gilde bij het uitrukken, controleert kleding en attributen, heeft de leiding bij het uitrukken en geeft voor ieder verstaanbare bevelen.
- c. De Vaandrig verkrijgt deze functie door paching. Hij heeft de zorg voor het vaandel voor, tijdens en het uitrukken en brengt daarmee indien nodig de eed van trouw.
- d. De tamboers en vendeliers worden dit op verzoek of worden hiertoe aangewezen. Zij dragen een functioneel uniform in de kleuren wijnrood en zwart, zij oefenen regelmatig om de vaardigheid in trommen en vendelen op peil te houden, en doen waar mogelijk mee aan wedstrijden op gildebijeenkomsten waarvoor zij zich kunnen doen inschrijven.
- e. Materiaalmeester wordt voor deze functie uit de broeders aangezocht en zorgt voor aanschaf, onderhoud en reparatie van de gildenattributen.

- f. Gildenarchivaris wordt ook voor deze functie aangezocht. Hij verzamelt gegevens verband houdende met zijn gilde, zoals persberichten, foto's, films, video opnamen welke worden gerubriceerd en in documentatiemappen of albums worden ondergebracht en na gereedkomen hiervan in het gildearchief worden ondergebracht, hetwelk bewaard wordt in het Gemeentelijk Archief van Helmond en daar steeds ter beschikking van het gilde blijft.
- g. Titels als eerste en tweede minister en eerste en tweede vaandrig worden door paching verkregen en geven het recht met de desbetreffende attributen de koning en zilverdrager in gildeoptocht te begeleiden.

Hoofdstuk 5

Contributies, Pacht, Boete en Spijnde.

Artikel 41.

Elke geballoteerde gildebroeder betaalt na zijn ballotage eenmalig het entreegeld dat jaarlijks bij de begroting wordt vastgesteld en ontvangt bij betaling hiervan het gildenreglement in bruikleen. Ook degene die om welke reden ook opnieuw bij het gilde wordt geballoteerd betaald opnieuw entreegeld.

Artikel 42.

De contributie, welke maandelijks dient te worden voldaan, wordt jaarlijks bij de jaarvergadering vastgesteld. Voor jeugdleden bedraagt de contributie echter vijfentwintig procent (25%) van het vastgestelde contributiebedrag. Aspirant leden en broeders die in militaire dienst zijn of studeren betalen slechts vijftig procent (50%) van het vastgestelde contributiebedrag.

Artikel 43.

Ter betaling van de kosten voor de viering van de Catharinadag op de maandag voor of op 25 november, worden enkele gildenattributen bij opbod verpacht.

Iedere gildebroeder kan aan de die verpachting deelnemen door te pachten in liters bier a **tien cent (€ 0,10)** en betaalt voor de St. Catharinviering de door hem geboden som. Degene die niets gepacht hebben, betalen ieder een percentage van het totaal bedrag, als bijdrage in de reeds genoemde kosten, die jaarlijks wordt vastgesteld.

Artikel 44.

Op overtredingen en/of nalatigheden zijn boetes gesteld waarvan het bedrag verder in dit reglement wordt vermeld. Deze boetes dienen direct na constatering aan de penningmeester te worden voldaan en door hem te worden genoteerd.

Artikel 45.

Contributies en schulden moeten uiterlijk 3 maanden na het ontstaan zijn betaald, waarbij de penningmeester gehouden is, de namen en de bedragen in de ledenvergadering voor te lezen.

Artikel 46.

Voor de Catharinviering dienen alle vorderingen op de broeders aan de penningmeester te zijn betaald, op straffe van uitsluiting van de deelname aan de Catharinviering. Het gestelde in artikel 45 is dan niet meer van toepassing.

Artikel 47.

Meent een broeder de hem opgelegde boeten of de van hem gevorderde betalingen niet verschuldigd te zijn, dan moet hij in de eerstvolgende vergadering dit met opgave van redenen bekend maken. Zo nodig zal staande de vergadering een drietal scheidslieden worden benoemd, die over de schuldplichtigheid een uitspraak zullen doen, bij meerderheid van stemmen.

Hoofdstuk 6

De bijeenkomsten en de verplichtingen van de gildebroeders.

Artikel 48.

Het gilde komt ter vergadering bijeen in de Gildekamer, zijnde een gesloten lokaliteit binnen de gemeente Helmond.

Artikel 49.

Op de maandag op of voor 25 november zal een Heilige Mis worden gecelebreerd ter ere van St. Catharina. De broeders van het Gilde zijn gehouden deze Heilige Mis bij te wonen en zullen daartoe minstens een half uur voor de kerkdienst zich verzamelen in de gildekamer op straffe van **een euro (€ 1,00)** boete bij te laat, of niet aanwezig zijn. Tijdens de offerande wordt in de daartoe gereedstaande schaal op de gildetrom minstens **een euro (€ 1,00)** geofferd. Het eerst door de koning gevolgd door de andere broeders. Na de Heilige Mis wordt met het vaandel de Eed van Trouw gebracht aan het kerkelijk gezag in de persoon van de celebrant of de hoogste kerkelijke ceremoniaris op dat moment aanwezig. Daarna wordt het Catharinalied zo mogelijk op het orgel gespeeld en door de broeders meegezongen.

Artikel 50.

Na de Mis vindt een eenvoudig ontbijt plaats voor de gildebroeders, en daartoe genodigden, van brood met koteletten, waarvan de kosten ten dele gedekt zijn uit de rente van een geldsom die door Ciska, de echtgenote van broeder Hannes van Duijnhoven z.g. daarvoor bestemd werd en daarvoor bestemd moet blijven.

Artikel 51.

Op de feestvergadering die daarna wordt gehouden, kunnen introducés en pers worden uitgenodigd en vindt zo nodig de huldiging van jubilarissen plaats.

Artikel 52.

Over het verloop der feestvergadering.

Na de opening door de Oude Deken wordt eerst door de koning en nadien door de gildebroeders naar anciënniteit, het gildevaandel vastgehouden en wordt de Trouw beloofd aan het gilde en de reglementen. Vervolgens hangt de oud-koning zijn beloofde koningsschild aan het koningsvest. De agenda dient ook het voorlezen van het jaarverslag te vermelden, evenals de verpachting van attributen. De verpachting door de Staande Deken of bij diens afwezigheid door de Oude Deken, of door hem aan te wijzen persoon, vindt bij opbod plaats in liters bier a **tien cent (€ 0,10)** en wel voor de volgende gildenattributen;

1. het vaandel
2. de kapiteinsstok
3. de twee ministerspieken
4. de beide vaandrigstokken
5. de reserve kapiteinsstok

Na de vergadering zorgt, zo mogelijk, een commissie, voor een feestelijks tijdspassing, terwijl 's-Avonds een Teeravond wordt gehouden samen met de gildezusters. Hierbij kunnen ook introducés worden uitgenodigd.

Artikel 53.

Op Aswoensdag zorgt de Oude Deken of een door hem aan te wijzen gildebroeder, voor bezorging van een brood per gildebroeder bij de Zusters Clarissen te Helmond of een andere Christelijke instantie doe voor ondersteuning van behoeftigen zorgt. In de gildevergadering rond half vasten, betaald iedere broeder zijn Spijnde voor dit brood en wordt mede op kosten van de gildekas een eenvoudig visgerecht genuttigd. Ongeoorloofde afwezigheid wordt beboet met **een euro (€ 1,00)**.

Artikel 54.

Op de vrijdag voor de Helmondse zomerkermis, verzamelen zich de tamboers en vendeliers en met hen de gildebroeders in het gildehuis om naar oud gebruik de kermis te gaan aanzeggen bij het gemeentebestuur van Helmond en de daar verzamelde burgers. Ieder gildebroeder betaald **een euro (€ 1,00)** kermisgeld voor verteer van tamboers en vendeliers tijdens de rondgang.

Artikel 55.

Indien het gilde, zoals eertijds een schietafdeling bezit, dan zullen in de maanden april en september prijsschietingen plaats vinden.

Artikel 56.

Indien het gilde uittrekt, is elke gildebroeder verplicht zich naar de aanwijzingen van de kapitein te schikken op boete vanaf **vijftig cent (€ 0,50)** en bij uittrekken of binnengaan van een gebouw de koning voorrang verlenen op boete van **vijfentwintig cent (€ 0,25)**.

Artikel 57.

Het met elkaar vechten op openlijk beledigen kan niet worden getolereerd en wordt beboet met **een euro (€ 1,00)**. Het bestuur kan bovendien beslissen de twistenden die dag van verdere deelname uit te sluiten.

Hoofdstuk 7**De vergaderingen en verkiezingen en het doen van voorstellen.**Artikel 58.

Het gilde komt maandelijks in vergadering bijeen, en wel op de tweede maandag van de maand uitgezonderd in juli of augustus en december.

Artikel 59.

Voor de aanvang van de vergadering, en bij speciale bijeenkomsten steekt de Oude Deken een kaars aan voor het Catharinabeeld. Indien hij of zijn plaatsvervanger dit vergeet of de kaars tijdens de vergadering laat uitgaan, betaald hij **vijfentwintig cent (€ 0,25)** boete. Deze boete verbeuren ook zij, die rookgerei of een ander voorwerp aan de kaarsvlam ontsteken, hieraan iets onnodigs verrichten of de vlam doven of aansteken.

Artikel 60.

De Oude Deken heeft het recht in overleg met de meerderheid van het bestuur extra vergaderingen te beleggen. Ook wanneer minstens zes gildebroeders schriftelijk en onder opgaaf van redenen om een extra vergadering vragen, dan moet de Oude Deken binnen veertien dagen nadat hem dit bericht heeft bereikt, deze vergadering beleggen.

Artikel 61.

De Oude Deken of plaatsvervanger opent en sluit de vergadering steeds met de Christelijk Groet, en heeft de leiding van de vergadering. Bij het staken der stemmen is zijn stem beslissend. Hij geeft aan iedere gildebroeder op diens verzoek het woord. De Broeder die de Oude Deken of een broeder die het woord heeft in de rede valt, verbeurt een boete van **vijfentwintig cent (€ 0,25)**.

Wil men de vergadering voortijdig of tijdelijk verlaten dan moet men de Oude Deken hierom verzoeken, daar bij niet nakomen hiervan ook weer **vijfentwintig cent (€ 0,25)** boete moet worden betaald.

Artikel 62.

Elke broeder is na zijn ballotage kies en stemgerechtigd in alle gilde aangelegenheden.

Artikel 63.

Beslissingen worden ter vergadering genomen met meerderheid van stemmen met dien verstande dat minstens de helft der broeders aanwezig is. Verhindert het aantal der aanwezige broeders het nemen van rechtsgeldige beslissingen, of het in stemming brengen van voorstellen en/of personen, dan wordt dat agendapunt tot een volgende vergadering verdaagd. In de daarvoor bestemde convocatie dient dan vermeld te worden, dat herstemming plaats vindt ongeacht het aantal aanwezigen.

Artikel 64.

Stemming over personen is geheim en geschiedt bij voorkeur door “bonen”. Stemming over zaken geschiedt mondeling en hoofdelijk bij oproeping der aanwezigen, tenzij minstens drie der aanwezige broeders schriftelijke stemming verlangt.

Artikel 65.

Het bestuur regelt en behartigt de huishoudelijke zaken van het gilde en kan zonder de vergadering in deze te kennen, eigenmachtig en zelfstandig uitgaven doen die de som van **vijfenzeventig euro** (€ 75,00) niet te boven gaan.

Artikel 66.

De Broeders hebben het recht van initiatief; voorstellen tot wijziging van dit reglement, moeten door de secretaris en tenminste vier gildebroeders worden ondertekend en schriftelijk met de te wijzigen punten worden bekend gemaakt voordat in een vergadering hierover kan worden beslist.

Artikel 67.

Elk voorstel op reglementaire wijze aangenomen, heeft kracht van wet voor alle broeders. Ten opzichte van voorstellen en onvoorziene uitgaven heeft het bestuur het recht, daaraan zijn goedkeuring te onthouden, waarna het voorstel als vervallen wordt beschouwd.

Artikel 68.

Indien een der broeders voornemens is in het huwelijk te treden, zal hij tijdens de vergadering, welke plaats heeft in zijn ondertrouw, zijn gildebroeders in de Gildekamer trakteren. Ook tijdens de traktatie blijft de vergadering besloten.

Artikel 69.

Indien een gildebroeder sterft, nemen twee bestuursleden direct contact op met de nabestaanden, ter bespreking van een gildenbegrafenis. Hierbij zijn zoveel mogelijk gildebroeders aanwezig en wordt de kist met het stoffelijk overschot door de gildebroeders zelf gedragen. Verder geschiedt de begrafenis volgens het protocol, vastgesteld in het bij dit reglement gevoegde ceremonieel. Indien de nabestaanden geen gildenbegrafenis wensen, wonen de broeders de begrafenis zonder uniform bij.

Hoofdstuk 8.**Het geweeschieten**Artikel 70.

Indien leden van het gilde willen meedoen (althans in groepsverband) aan kringschietwedstrijden, zo kan na overleg met het bestuur, een schietafdeling worden gevormd onder leiding van een schuttershoofdman. Deze instrueert de schutters volgens de richtlijnen en schietvoorschriften van de schietcommissie van Kring Peelland en verzorgt de vereiste vergunningen voor de aankoop van wapens en munitie, de wapenopslag en het vervoer ervan.

Artikel 71.

Elke broeder die zich daartoe aanmeldt, is verplicht minstens een jaar actief aan oefeningen en wedstrijden deel te nemen en bij geldige verhindering dit tijdig aan de schuttershoofdman mede te delen. Afwezig zijn of te laat komen bij oefeningen en wedstrijden wordt beboet met **een euro (€ 1,00)**. De boetes worden mede benut voor aankoop van munitie.

Artikel 72.

Door de schuttershoofdman casu quo de kapitein van het gilde worden op de schietplaats broeders aangewezen die:

- a. volgens gemeentevorschrift vlaggen en borden plaatsen om het schietterrein te beveiligen.
- b. De schutsboom met doelen in orde te houden.
- c. De lijst bijhouden van de schieting en tijdig de deelnemers oproepen.
- d. Voor het laden van het geweer, de bediening ervan en de benodigde munitie zorgen, alsmede het vrij en veilig houden van de schietplaats.

Artikel 73.

Op het ogenblik dat iemand op de standplaats onder het geweer staat, is het aan ieder ander verboden zich aldaar te begeven of op enige andere wijze te hinderen op boete van **vijftwintig cent (€ 0,25)**

Artikel 74.

Ter voorkoming van ongelukken moet iedere broeder bij het laden, of wanneer het geweer ketst, dit geweer omhoog blijven richten totdat de kogel is afgeschoten of verwijderd.

Hoofdstuk 9.**Het koningschieten.**Artikel 75.

Jaarlijks zo mogelijk op de zondag van de zomerkermis, schieten de broeders om de titel van “Koning van het gilde”. Op deze dag kan eveneens een prijsschieting, of voor de titel “ere schutter” worden geschoten. Iedere gildebroeder zorgt op de vastgestelde tijd in de gildekamer aanwezig te zijn, waar de presentielijst wordt afgelezen. Zo mogelijk wordt de dag van het jaarlijks koningschieten begonnen met het gezamenlijk bijwonen van de Heilige Mis in de stedelijke Lambertuskerk.

Artikel 76.

De volgorde van schieting wordt vooraf door loting bepaald, met dien verstande dat indien aanwezig de burgemeester of zijn plaatsvervanger altijd het eerste schot lost, en ook de OUD-koning voor de andere broeders schiet. Een broeder die pas na de loting of tijdens het schieten ter plaatse komt, moet zich bij het bestuur melden. Hem wordt het laatste nummer toegekend, en hij heeft geen recht de reeds eerder geloste beurtschoten bij de schieten.

Artikel 77.

Het koningschieten gebeurt op een houten vogel die opgesierd mag zijn. Men schiet tot het laatste stuk hout is afgeschoten. Indien gewenst kunnen prijzen beschikbaar worden gesteld voor degene die de kop, staart of vleugel afschiet.

Artikel 78.

Hij die het laatste stuk van de vogel afschiet, is eerst na volledige instemming van het bestuur, voor een jaar koning van het gilde en is gerechtigd en ook verplicht gedurende die tijd het vest met juweel en koningsschilden, alsmede de papegaai zelf te dragen, alsook alle gildezilver te verzorgen en te poetsen.

Artikel 79.

Hij die zich drie achtereenvolgende jaren tot koning heeft geschoten, wordt tot Keizer van het gilde uitgeroepen, en is tijdens die periode vrijgesteld van contributie. *De titel Keizer is direct van kracht en derhalve wordt meteen aansluitend geschoten op een nieuwe vogel, totdat er een nieuwe koning bekend is. Installatie van de Keizer vindt plaats op een nader te bepalen locatie en tijdstip. Zodra er twee keizers zijn, treedt diegene af, die om de dan te houden tweekamp de vogel niet afschiet. (cursief is aanvulling van 12 juni 1995)*

Artikel 80.

Hij die zich tot koning schiet is verplicht het gilde een zilveren koningsschild te schenken uiterlijk op de dag van de St. Catharinviering, na zijn aftreden. Degene die zich tot keizer schiet, krijgt echter van het gilde een keizersschild van zilver, versierd met drie papegaaien, als ruil voor het hem in feite toekomende koningszilver. *De keizer zelf verplicht zich tot het schenken van een zilveren keizerschild, uiterlijk op de dag van de St. Catharinviering na 1 jaar na zijn aantreden. (cursief is aanvulling van 12 juni 1995)*

Artikel 81.

De burgemeester en de Pastoor, die op de dag van het koningschieten actief hieraan deelnemen. Alsmede de Eredekenen mogen tijdens het koningschieten om toerbeurt meeschieten. Indien een van hen de vogel afschiet wordt hij Ereking van het gilde en heeft zich vooraf verplicht ook een zilveren Erekingsschild te zullen schenken. Nadien schieten de gildebroeders dan onderling voor de nieuwe gildekoning.

Artikel 82.

De nieuwe koning wordt overeenkomstig het ceremonieel van het koningschieten tot koning geïnstalleerd.

Artikel 83.

Hij die zich tot koning heeft geschoten is verplicht, nadat hij tot koning is geïnstalleerd, op diezelfde dag zijn gildebroeders eenmalig te trakteren op het koningsbier.

Hoofdstuk 10.**Geldmiddelen en eigendommen van het gilde.**Artikel 84.

Schenkingen, legaten of erfenissen, welke aan het gilde opkomen met de bedoeling rente, vruchtgebruik of enig ander voordeel op te leveren, mogen nooit voor andere doeleinden worden gebruikt en moeten telkenjare in het financieel overzicht van de penningmeester worden vermeld. Het betreffende bedrag moet op een bankinstelling op de meest renderende wijze worden ondergebracht.

Artikel 85.

Het gilde zorgt steeds een perceel grond in eigendom te hebben en zo mogelijk, hieruit een nuttige opbrengst te verkrijgen.

Artikel 86.

Alle bezittingen van het gilde moeten vermeld staan in een lijst van bezittingen met de door een erkende taxateur geschatte waarde. Een lijst dient door secretaris en/of materiaalmeester worden bijgehouden en in de even jaren door Oude Deken en Penningmeester worden gecontroleerd op aanwezigheid en waarde. Een kopie van deze lijst dient steeds in het gilde archief van de gemeente Helmond aanwezig te zijn.

Artikel 87.

De eigendommen van het gilde mogen nooit worden vervreemd, verpand of bezwaard zonder overleg met het kringbestuur. De overheid zorgt voor het beheer en zal alle kostbare en onvervangbare artikelen op veilige plaatsen opbergen of doen bewaren. Eigendommen die bij de gildebroeders in gebruik zijn, zoals onder andere uniformen, onderscheidingen, attributen, boeken etc. dienen na ondertekening van een bruikleenovereenkomst pas verstrekt te worden, zodat ook de nabestaanden hierop kunnen worden aangesproken.

Artikel 88.

Het gilde is als vereniging met volledige rechtsbevoegdheid als zodanig aansprakelijk. Zij dient zich dan ook, in al haar optreden, hiervoor te verzekeren.

Hoofdstuk 11.**Het reglement.**Artikel 89.

Alle geschillen door tweeledige uitleg van dit reglement ontstaan, zullen door het bestuur worden beslist.

Artikel 90.

Over alle zaken en geschillen, waarin dit reglement niet voorziet, wordt eveneens door het bestuur een beslissing genomen.

Artikel 91.

Om elke broeder op de hoogte te doen zijn van dit reglement, zal hem ter kennisname en exemplaar in bruikleen worden gegeven gedurende zijn lidmaatschap als gildebroeder.

Hoofdstuk 12.**Gilde-vrienden.**Artikel 92.

Het gilde kan "gildevrienden installeren. Dit zijn mannen van minimaal 18 jaar, hebben een Christelijke levensbeschouwing en zijn van onbesproken gedrag en dragen het Gilde een warm hart toe of hebben zich verdienstelijk gemaakt voor het gildewezen.

Artikel 93.

Gildevrienden worden op voorstel van het bestuur, dan wel minimaal 2 gildebroeders in de gildevergadering voorgedragen. Zij kunnen worden benoemd met gewone meerderheid van stemmen.

Artikel 94.

De benoemde gildevrienden ontvangen van het gilde een zilveren draagschild met daarop het wapen van het St. Catharinagilde en de titel "gildevriend". De installatie van de gildevriend geschied tijdens de feestvergadering van Catharinadag in het jaar waarin de gildevriend is benoemd.

Artikel 95.

Gildevrienden betalen jaarlijks een bijdrage aan de kas van het gilde.

Artikel 96.

Gildevrienden hebben het recht deel te nemen aan de activiteiten van het gilde, zij zijn dit evenwel niet verplicht.

Artikel 97.

Gildevrienden mogen meelopen in de gildestoet, twee pas achter de Koning geflankeerd door de dragers van de vaandrigstokken. Indien de gildevrienden meelopen dragen zij een donker kostuum met een bordeauxrode das en het zilveren schild.

Artikel 98.

Gildevrienden worden op de hoogte gehouden van alle activiteiten van het gilde.

Artikel 99.

Het gilde kent ten hoogste 5 gildevrienden.

Set ceremonieel bij kerkbezoek en/of gildemis.

Op gildenfeestdagen zoals de Catharinviering, op de dag van het koningschieten of een te houden gildedag, wordt begonnen met het bijwonen van een Heilige Mis, zo mogelijk in de Lambertuskerk. De gildebroeders zorgen tijdig, of op het, bij programma vastgestelde tijdstip in de Gildekamer of het genoemde verzamelpunt aanwezig te zijn, opdat de mee te nemen attributen tijdig zijn gereedgemaakt.

De Kapitein heeft de zorg dat alle te gebruiken en mee te nemen attributen aldaar aanwezig zijn, en de gildebroeders in een verzorgd en volledig tenue naar buiten treden, waarbij de om het middel geknoopte sjerpen bij de linkerheup naar beneden hangen. Tamboers en vendeliers hebben op de muts of hoed een witte veer, welke aan de linkerzijde en naar achteren wijzend, is bevestigd. Op het commando: Naar buiten treden, laat men de Koning als eerste naar buiten gaan en wordt het gilde als volgt opgesteld: Voorop de tamboers (eventueel daarvoor de naamdrager van het gilde of op de dag van het koningschieten, de drager van de koningsvogel). Dan het Gildevaandel en daarachter de Koning met naast hem de eerste en tweede minister, vervolgens de tweede zilverdrager geflankeerd door eerste en tweede vaandrig. Daarachter in het midden de Staande Deken geflankeerd door Oude en Jonge Deken, daarachter aansluitend de overige gildebroeders in het zwart, en tenslotte de vendeliers, die zich naar gelang hun aantal naar inzicht van kapitein, zo mogelijk in overleg met de vendelleider achter elkaar of met tweeën worden opgesteld. Een tweede ofwel reservekapitein kan de stoet sluiten om er op te letten dat ieder in de maat blijft lopen. Nadat iedereen naar buiten is getreden, inspecteert de kapitein of iedereen op de juiste plaats staat, en er niet meer gerookt wordt. Gaat een officieel persoon met het gilde mee dan wordt deze naast de koning geplaatst, doch zijn het er meerderen dan worden deze tussen de beide zilverdragers geplaatst, dus achter de koning.

Bij vertrek geeft de kapitein een voor ieder verstaanbaar commando: “Geef.....acht”.

Iedereen gaat in de houding staan en de tamboers houden hun tromstokken gekruist voor het gezicht. Direct daarop volgt het commando: “voorwaarts.....mars” en begint iedereen op de maat van de tamboers te lopen beginnend met de linkervoet, het tempo bedraagt negentig slagen per minuut.

Direct daarna controleert de kapitein of ieder in de maat loopt, geeft zodanig aanwijzingen ter correctie en stelt zich aan de kop van de reeds lopende gilde op, houdt tijdig het verkeer op bij kruispunten en stopt bij verkeerslichten wanneer die op rood staan, tamboers blijven dan door trommen en het gilde maakt passen op de plaats, zodat bij groen licht meteen verder kan worden gegaan. Moet tussentijds onderweg gestopt worden, dan geeft de kapitein aan de tamboers een duidelijk teken op het einde van een trommaat wanneer met trommen moet worden gestopt. Iedereen blijft dan in de houding staan tot het commando: “op de plaats rust”. Indien dit gebeurt tijdens de optocht blijft iedereen tot op zijn plaats staan tenzij de kapitein verdere opdrachten geeft, omdat verder lopen niet direct verwacht kan worden.

Is het gilde op weg naar de kerk, dan verwittigt de kapitein zich tijdig of de hoofdingang open is en trekt trommelend en vendelend de kerk binnen tot aan of naast het priesterkoor. Inmiddels vergewist hij er zich ervan dat de organist en/of het koor niet reeds bezig zijn en wacht dan in het kerkportaal tot men op het koor is gestopt om dan trommelend de kerk te kunnen trekken, daarbij oplettend dat door de vendeliers geen lampen, beelden of personen kunnen worden geraakt door vaandel en vendels. Na aankomst in de kerk wordt zo mogelijk het vaandel en het koningszilver zicht opgesteld, terwijl een der trommen wordt gebruikt, om daarop de offergave bij de offerande te kunnen offeren. Zo mogelijk doen twee jeugdleden dienst als misdienaar, en haalt de kapitein in volledig tenue de Celebrant (en) af bij de sacristie en leidt hen naar het altaar. Tijdens de offerande zorgt de kapitein voor een goed verloop van de offergang, waarbij de koning voorop gaat en iedere gildebrouder een zilverkleurig geldstuk, (lieft een gulden fl. 1,00) in de offerschaal op de trom legt. Nadien brengt de kapitein de offerschaal naar het altaar!

Tijdig voor de consecratie, zal de kapitein met de vaandrig en een tamboer met dieptrom zich opstellen voor het altaar om tijdens de opheffing de tamboer zachtjes te laten roffelen, terwijl de vaandrig met Gildevaandel een cirkel boven zijn hoofd beschrijft. Tot even na de consecratie wordt gewacht alvorens weer naar de plaatsen wordt teruggekeerd. Na de Heilige Mis op CATHARINADAG wordt de EED van TROUW aan het kerkelijk gezag gebracht. De priester wordt dan gevraagd zich in miskleding voor het altaar op te stellen met het gezicht naar de gelovigen. De vaandrig stelt zich met het Gildevaandel voor hem op en heeft het vaandel naast zich staan. Een tamboer is niet nodig! Na het commando van de kapitein: **VAANDRIG BRENGT DE EED VAN TROUW VAN HET GILDE AAN DE PLAATSERVANGER VAN HET KERKELIJK GEZAG**, neemt hij het vaandel op, houdt het gestrekt voor zich, maakt een of twee passen vooruit en zwaait het vaandel boven het hoofd van de celebrant (zonder hem te raken). Daarna heft hij het vaandel weer omhoog, doet twee passen terug, zet het vaandel weer naast zich en maakt een korte buiging. Zo mogelijk speelt dan de organist het catharinalied dat, naar oud gebruik, door de broeders dient te worden meegezongen. Indien op St. Catharinadag de burgemeester ook tijdens de heilige mis aanwezig is wordt voor hem gelijktijdig deze ceremonie verricht. Wordt op St. Catharinadag apart voor de burgemeester van Helmond de eed van trouw gebracht, dan vindt uiteraard dezelfde ceremonie plaats bij het gemeentehuis. De eed van trouw wordt dan gevolgd door een vaandelhulde van de vendeliers, die zich bij aankomst ter plaatse, meteen daarvoor opstellen zodat direct na de eed van trouw het commando kan worden gegeven (wanneer de koning zich dan naast de burgemeester heeft opgesteld en de tamboers gereed staan):
VENDELIERS STAAT AANTREDEN
PRESENTEERT UW VAANDELS
NEIG UW VAANDELS
EN ZWAAI UW VANDEL VOOR GOD, KONING(IN) EN VADERLAND (en voor.....) naar gelang de reden.
TAMBOERS ROERT UW TROMMEN!

Wanneer het gilde na uitrukken, in het gildenhuis of café terugkeert, dan stelt de kapitein zich buiten, recht van de geopende ingang op, terwijl de tamboers zich al trommend links opstellen, waarna de koning als eerste binnengaat, gevolgd door de ministers, het bestuur en de overige gildeleden. De tamboers blijven doortrommen totdat iedereen binnen is, doch trommen binnen niet meer. De kapitein ziet toe dat attributen, stokken, trommen en vendels zodanig worden weggezet dat deze niet kunnen worden beschadigd en ook geen overlast voor de andere aanwezigen kunnen geven.

De gang van zaken bij het koningschieten en het ceremonieel bij de installatie van de koning.

In de opstelling zoals hiervoor is beschreven trekt het gilde naar het schietterrein en gaat zonder te stoppen richting de schutsboom waarin een wijde boog drie maal rond om heen wordt getrokken om daarna op de schietplaats halt te houden. Daarna is er een kleine pauze waarbij de vogel op de spil wordt geplaatst en de voorbereidingen worden getroffen zodat alles gereed is om het eerste schot te lossen; zoals geweer met bediening, de munitie, de lijst met volgorde van schieting, het vrijmaken van de schietplaats en de ontvangst van de genodigden. Wanneer het zover is roept de kapitein het gilde bijeen en neemt de Oude Deken het woord. Hij verwelkomt de burgemeester of diens plaatsvervanger, spreekt een woord van welkom aan de genodigden en aanwezigen, verzoekt de huidige koning zijn gildezilver aan of naast de schutsboom te plaatsen en verzoekt de genodigde geestelijke drie Onze Vaders en drie Weesgegroeten te bidden om ongelukken bij het schieten te voorkomen of doet dit zelf bij afwezigheid van een geestelijke. Hij vraagt dan aan de burgemeester om de boom te vrijen met het lossen van het eerste schot en geeft ook de eventueel aanwezige priester, beschermheren en Eredekenen de gelegenheid een schot te lossen. Wanneer deze eerste schoten zijn gelost vraagt de Oude Deken aan degenen die reeds hebben geschoten met enige nadruk of zij deze middag verder mee willen blijven schieten met de gildebroeders om het koningschap. Zo ja, dan nemen zij wel de verplichting op zich mede op toerbeurt te schieten en indien een van hen de vogel er af schiet, dat zij dan de titel van Ereking krijgen met de verplichting een zilveren koningsschild aan het gilde te schenken. Zou dit inderdaad gebeuren dan schieten de gildebroeders alleen opnieuw voor de gildekoning van dat jaar.

Nadat het laatste stukje van de vogel is afgeschoten en dit daarbij roffelend door de tamboer(s) bekend is gemaakt, wordt de echtgenote/verloofde of vriendin van de nieuwe koning hiervan verwittigt en verzocht bij de installatie aanwezig te zijn. Inmiddels houdt het bestuur beraad of de persoon in kwestie het gilde goed kan vertegenwoordigen en een waardig koning kan zijn. Is men hiermee akkoord dan wordt dit officieel door de Oude Deken medegedeeld en worden de attributen gereed gehouden om de installatie te doen plaatsvinden.

De installatie tot Gildekoning.

Deze vindt in de nabijheid van de schutsboom plaats, waar de nieuwe koning met de rug naar toe staat met zijn echtgenote/verloofde of vriendin naast hem. De Oude deken met assistentie van de OUD-koning hangen hem het koningsvest om, terwijl de eendags-koningin met de koningsvogel wordt omhangen. De dekeninnen en de echtgenotes van de bestuursleden hangen de koning een met bloemen versierde lauwerkrans om en bieden hem een versierde aardewerken pijp aan met tabak, welke wordt aangestoken. Een jonge maagd komt met de daarvoor bestemde grote tinnen kan en tinnen schaal en handdoek om de koning zijn handen te laten wassen, waarbij hij dan tijdens het wassen zorgt dat er een zilveren rijksdaalder in het bekken achterblijft. Vervolgens wordt het gilde vaandel op de grond gespreid (liefst met daaronder een even groot stuk plastic, om nat of vuil worden te voorkomen) en wordt de koning uitgenodigd daarover te lopen vanuit de richting van de schutsboom.

Vervolgens stelt de Oude Deken hem de volgende vragen:

Broeder,....., belooft gij een waardige koning voor ons gilde te zullen zijn?

“....., belooft gij er voor te zullen zorgen dat het zilver steeds in goede staat door u wordt gehouden en wordt meege dragen?

“....., belooft gij er mede voor zorg te dragen dat de reglementen worden gehandhaafd?

“....., belooft gij met de St. Catharinaviering van het volgend jaar een zilveren koningsschild met Uw naam aan het koningsvest te zullen schenken?

Zo ja, dan erkennen wij U als koning van het St. Catharinagilde van.....en verzoek ik onze vaandrig als teken van eerbetoon drie maal met het Gildevaandel over Uw hoofd te zwaaien.

Daarna stellen de vendeliers zich op voor het brengen van een vendelgroet en wordt vervolgens de EREWIJN aangeboden aan de gildebroeders en genodigden. (Deze twee laatste ceremoniën kunnen ook bij het gildenhuis plaatsvinden).

Bij het schenken van de erewijn kan de wens uitgesproken of gezongen worden: DE KONING LEEF, DE KONING LEEF, ZO KLINKEN STEM EN SNAREN, DAT GOD HEM VREE EN VOORSPOED GEEFT NOG MENIG TIENTAL JAREN GEZEGEND ZIJ GEEN VORST ALS HIJ DAT ZINGEN EN DAT WENSEN WIJ (bis)

Nadien blijven de gildebroeders en genodigden in het gildenhuis of café bijeen en trakteert de koning op het reglementair vastgestelde rondje bier. Eventueel trekt men nog naar de burgemeester en beschermheer.

Ceremonieel bij de begrafenis van een gildebroeder.

Samenkomst in het gildenhuis in volledig tenue. Aan het vaandel wordt een zwarte strik bevestigd, terwijl de trommen met zwart doek worden afgedekt. (Dit rouwdoek bevindt zich in een speciale doos in de gildekamer) Nadat met de familie zo mogelijk de afspraak is gemaakt dat de overledene vanaf zijn woning wordt opgehaald, vertrekt het gilde met rouw-tromslag naar het afgesproken adres, waar de lijkwagen eventueel komend van het mortuarium, wordt opgewacht. Bij vertrek naar de kerk is de opstelling als volgt: voor op de kapitein, gevolgd door de tamboers, vaandel-, kransdrager, de koning, de lijkwagen aan beide zijden geflankeerd door de gildebroeders (zonder gildestokken), die de overledene straks de kerk in zullen dragen. Zo mogelijk lopen ook de vendeliers met hun vendels naast de lijkwagen, waarbij de vendels met geneigd vaandel aan de rechterzijde.

Aangezien het de laatste jaren niet meer de gewoonte is dat een rouw- of baarkleed over de kist wordt gelegd, vermoedelijk omdat een of meer bloemstukken hierop worden gelegd, is het beter om ook de kostbare vlag hiervoor niet te gebruiken omdat die door de natte bloemstukken en sluitkruizen op het deksel kan worden beschadigd, temeer ook nog naast het bloemstuk van echtgenote en kinderen ook nog het koningszilver op de kist een plaats moet krijgen. Bovendien blijft het vaandel dan beschikbaar tijdens de consecratie en om direct na de mis een afscheidsgroet te brengen indien de overledene op grote afstand zou worden gecremeerd, zodat teraardebestelling op het kerkhof door de broeders zelf toch achterwege moet blijven. Wanneer tamboers en vendeliers zich hebben opgesteld, betreden de familieleden de kerk en wordt op aanwijzing van de begrafenisondernemer de kist op de baar geplaatst en door de dragers in het kerkportaal gebracht in afwachting van de komst van de celebrant.

De tamboers trommen nu niet langer, ook niet wanneer met de celebrant de overledene in de kerk wordt gedragen. Wel gaat het gilde als rouwstoet de kerk binnen en wordt de kist op de daarvoor bestemd plaats gezet, waarbij vier of zes gildebroeders staande de Erewacht betrekken (als de ruimte dit toelaat). De overige gildebroeders nemen de hun aangewezen plaatsen in. Zo mogelijk wordt tijdens de consecratie de vaandelhulde gebracht. Na de absoute gaat de kapitein weer voorop, gevolgd door de tamboers met stille trom, vaandel-kransdrager, vendeliers, celebrant, overledene en familie. Indien de overledene vlakbij op het kerkhof wordt begraven gaat men in die volgorde naar het kerkhof. Aangekomen bij het graf, nadat de absoute door de priester is verricht, treedt een vendelier naar voren met een vendel, spreid het vendel over de kist, draait dan met het vendel om de knieën, ten teken van geboorte en jeugd, vervolgens zwaait hij met het vendel om de lendenen, ten teken van strijd, waarna het vendel boven het hoofd wordt gezwaaid, ten teken van levensvreugde. Dan draait hij het vendel al dalend om het lichaam, waarna dit wederom over de kist wordt uitgespreid als teken van de dood. Even blijft het dan liggen om dan langzaam te herrijzen en wordt het boven het hoofd opgericht ten teken van de verrijzenis der doden. Hierbij wordt dan door de tamboers aanzwellend op de trom geroffeld. De koning wordt in het bezit van zijn zilver gesteld en wanneer de deelnemenden aan de begrafenis het graf zijn gepasseerd laten de gildebroeders hun overledene in het graf zakken. Nadat de kist in het graf is neergelaten, treedt de vaandrig met het vaandel naar voren, laat dit even naar voren neigen tot op de kist, laat het hierop even rusten en trekt het weer naar zich toe, plaatst het naast zich, maakt een kleine buiging naar het stoffelijk overschot, neemt het vaandel op, verwijdert zich en haalt de zwarte strik van het vaandel. Ook de tamboers halen het rouwdoek van hun trommen, alle gildeleden brengen een laatste groet en de kapitein stelt het gilde weer op de normale wijze op. Bij het verlaten van het kerkhof zwijgen de trommen doch op de openbare weg wordt het normale marstempo ingezet en wordt afgemarcheerd naar de koffietafel, indien het gilde daartoe is uitgenodigd, en kan de familie worden gecondoleerd. Is er geen verdere uitnodiging geweest dan gaat men terug naar het gildenhuis.

Indien de overledene is gecremeerd.

Is het ondoenlijk om na de kerkdienst in verband met de te verre afstand de overledene naar het crematorium te begeleiden, dan kan het voorstel worden gedaan direct buiten voor de kerk de afscheidsceremonie met het vendel te doen plaats vinden, waardoor het gilde toch in staat wordt gesteld om afscheid van hun overleden gildebroeder te nemen. Eventueel kan een deputatie van het gilde de plechtigheid in het crematorium bijwonen, temeer daar in die aula een laatste vendelgroet moeilijk kan worden uitgevoerd en ook niet die betekenis kan krijgen die het wel op het kerkhof zou hebben. Gezien de omstandigheden kan het bestuur in overleg met de familie naar een passende oplossing zoeken.

Lied van St. Catharina

Asaph kom,
 Herman kom,
 Kom muzikanten al.
 Kom Editon Marion
 Verlaat Uw Sionsdal,
 Blaast trompetten, slaat cijmbaal,
 Eert die wijste maagd van al
 Bovenal met geschal.
 Slaat de trom rondelom,
 Verkondigd deze feest
 Van de allerwijste Maagd Catharina.
 Asaph kom, Herman kom,
 Houdt u niet langer stom,
 Verlaat nu al princessen bal
 En maakt hier een geschal,
 Vereert deez' wijste maagd van al.
 Komt filosofhen kom
 Met al uw heidendom,
 Hoe staat gij met Uw valsche goden allegader stom
 Filosofhen vijfmaal tien
 Die staan langs hun neus te zien
 Als verwonderd hoe het kan geschien
 Zoo wijsheid zien als in Cathrien.

Vers 2

Triompheert, viert en eert,
 Deez' vreugdelijke feest,
 Maakt jolijt, weest verblijd,
 Verheugt u om het meest.
 Verheugt u om het meest.
 Vivat, dat zij eeuwig leeft
 Die in onze vanen zweeft.
 Roept nu vivat, vivat vijftigmaal
 Bovenal met blij geschal.
 Blijde schaar al te gaar
 Vereert Catharina zeer.
 Roept nu vivat vijftig keer en nog meer

Want zij is de wijste maagd
 Dat d'aarde geen wijzere draagt,
 Leef eeuwig, want waar vond iemand
 Zoo groot verstand op 't land.
 Wijkt, valsche goden, wijkt met Uw verstand
 Wijkt valsche goden keert hoort wat Catharine leert.
 Door valsch gedisputeerd is zij tot haren God bekeerd.
 Looft deez' maagd uit dankbaarheid
 Die u uit de doling leidt
 Al wierd zij ook door vuur geleid
 Doch houdt haar standvastigheid.

Vers 3

Het vernuft heeft gesuft
 Van den allerwijsten man, maar geen pijn kan er zijn
 Die Catharina dwingen kan
 Dat zij valsche goden eert, hunne valsheid zij probeert,
 Ja, zij doemt en zweert hun goden af
 Tot in het graf en vreest geen straf.
 Deze maagd die verdraagt veel pijnen en veel smart,
 Zij lijdt honger en ook dorst twaalf dagen,
 Zij werd op een rad geleid, houdt haar standvastigheid,
 O! Maximien, ik kan niet zien
 Beweging in Cathrien,
 Waarom hij haar het leven rooft en haar onthoofd.
 Uit haren kwam gevloed
 Veel melk maar geen bloed
 Haar leven dus verkort
 Tot Sina zij begraven wordt.
 Oorlof! Broeders, tot haar eer
 Draait het vaandel nog eens te meer
 Opdat hare glorie zij bij den Heer
 Altijd almeer, altijd almeer.

-0-

Bijlage 1.

Vergoedingen bij jubilea

- huwelijk van een gildebroeder	€ 45,00
- geboorte van zoon/dochter gildebroeder	€ 25,00
- ziekte van een gildebroeder (langdurige aard)	€ 20,00
- 25,40 en 50 jarig huwelijksfeest gildebroeder	€ 50,00
- 25 jarig gildebroederschap	€ 75,00
- 40 en 50 jarig gildebroederschap	€ 100,00
- zakelijk dienst jubileum (25, 40 of 50 jarig bestaan eigen zaak)	€ 45,00
- 25,40 of 50 jaar gildejubileum buiten eigen gilde (kaart) of	€ 10,00 tot 20,00